

Fit for Work Nederland maakt onderdeel uit van Fit for Work Europe, gericht op het bevorderen van arbeidsparticipatie van mensen met spier- en gewrichtsaandoeningen (MSD). Fit for Work initieert daartoe onderzoek in meer dan 30 landen in Europa en daarbuiten om dit thema op de agenda te krijgen van onderzoekers, behandelaars, politiek en beleidsmakers. Naast het verspreiden van onderzoekresultaten maken stakeholders bijeenkomsten onderdeel uit van het initiatief. Dit verslag geeft de belangrijkste inzichten van de Nederlandse stakeholdersmeeting van 20 juni 2013 weer.

Policy Breakfast 06 juni 2013

Voorzitter Paul Baart opent de vergadering en heet iedereen welkom. De aftrap is een rondje reacties op het Policy Breakfast. De ontbijtsessie met stakeholders, beleidsmakers en Tweede Kamerleden vond plaats op 6 juni in Nieuwspoord Den Haag. Vanuit Fit for Work Nederland nam een delegatie van negen mensen deel aan het debat.

De eerste reacties op het ontbijt zijn positief: over en weer is er veel informatie gedeeld. Michel Edelaar geeft aan dat achteraf nog contact heeft gehad met VWS over het SER adviesrapport Stelsel voor Gezond en veilig werken. Annelies Verkerk licht toe dat er vanuit SZW interesse is in mogelijke pilots met gemeenten. Paul Baart beaamt dit. Er volgt een uitnodiging aan het platform voor een afspraak met SZW voor een brainstormgesprek over werken met een chronische aandoening, duurzame inzetbaarheid en Fit for Work initiatieven.

Duurzame inzetbaarheid

De insteek van het gesprek met SZW is het programma www.duurzameinzetbaarheid.nl en het [Actieplan Gezond Bedrijf](#). De wens van de ministeries van SZW en VWS is om de uitvoering van het initiatief een meer regionale invulling te geven. Momenteel zijn de initiatieven gericht op MKB organisaties vanuit een sectorbenadering (bouw, transport en zorg) in samenwerking met de branche- en sectororganisaties. Syntens begeleidt de adviestrajecten binnen de MKB bedrijven, zie www.dezaakvoorelkaar.nu. Centrum Werk Gezondheid heeft een bijdrage geleverd aan de opleiding van de Syntens adviseurs op het gebied van duurzame inzetbaarheid en levert op vraag een bijdrage aan adviestrajecten, zoals leren van elkaar sessies voor bouwondernemers. Aan het brainstormgesprek met SZW op 15 juli 2013 neemt een afvaardiging van het platform deel. Er komt een intern verslag van de bijeenkomst.

In het verlengde van dit thema, meldt Michiel Reneman dat maatschappelijke participatie en duurzame inzetbaarheid deel gaan uitmaken van het profiel van de fysiotherapeut.

Zorgstandaarden

Een van de opmerkingen vanuit VWS tijdens het policy breakfast op 6 juni, betreft de ontwikkeling van [zorgstandaarden](#) en de ontwikkeling van de [zorgmodule arbeid](#) voor alle chronische aandoeningen. VWS en SZW betalen de ontwikkeling van de zorgstandaarden en de module, CBO coördineert de ontwikkeling, en veldpartijen stellen de zorgmodule op. Annelies Verkerk maakt deel uit van de ontwikkelgroep van de zorgmodule Arbeid en houdt het platform op de hoogte. Er is tot nu toe één kennismakingsbijeenkomst geweest. Tamara Raaijmakers is betrokken geweest bij de ontwikkeling van de zorgstandaard kanker en werk.

VWS stuurt aan op aansluiten van Fit for Work bij bestaande structuren en andere initiatieven, zoals de zorgstandaarden, om zo de krachten rond de aandacht voor werk voor alle chronische aandoeningen te bundelen. Vanuit de visie dat maatregelen voor 80% gelden voor alle chronische aandoening en 20% ziektespecifiek is.

Praktijkvoorbeelden en communicatie

Tijdens het politiek ontbijt is richting het platform benadrukt om meer naar buiten te komen met het initiatief en goede voorbeelden. Hier is tijdens deze platformsessie meer op ingegaan.

Een mix van ideeën:

- Puck Bossert geeft aan dat er een communicatiestrategie moet komen en een opzet om goede voorbeelden binnen en buiten het platform te verzamelen. Werkgevers moeten het vooral van andere werkgevers horen. Dit kan op diverse manieren: in artikelvorm, boekje, bedrijfsbezoeken.
- Michel Edelaar vult aan dat we over goede aanpakken kunnen publiceren in relevante bladen voor werkgevers en professionals zoals TBV.
- Marieke Scholte Voshaar zet in op het laagdrempelig maken van de handvatten uit de checklisten, voor degenen die niet zo krachtig zijn.
- Joyce van de Nes geeft aan dat Reade cases uit de praktijk kan verzamelen en neer kan zetten, bijvoorbeeld tijdens congressen vanuit Reade in samenwerking met anderen.

Er is enige discussie over het belang van het ontwikkelen van een business case of een factsheet met kosten-baten. De voorstanders geven aan dat bedrijven willen weten wat de win-win situatie voor hun is, ook financieel. De tegenstanders geven aan dat bedrijven die een business case willen met een tegenargument komen dat deze case niet van toepassing is op hun specifieke organisatie en situatie, en dat bedrijven die willen investeren in mensen met een chronische aandoening dit ook doen zonder businesscase.

Openbaar verslag van policy breakfast

Binnenkort volgt het digitale verslag van het policy breakfast. Er is nu een concept verslag rondgestuurd naar alle deelnemers aan het policy breakfast. Het streven is dat er in 2014 wederom een politiek ontbijt Fit For Work volgt en in de tussentijd contact met politici en overheid blijft, met als uitgangspunt dat we concrete resultaten laten zien waaruit blijkt dat de Fit for Work aanpak werkt.

Target@Work, afgekort T@W

Eveline Stadermann

Eveline Stadermann licht het verloop van het onderzoek Target@Work, gericht op werk als onderdeel van de behandeling door reumatologen, toe. Er ligt nu een onderzoekvoorstel om in drie academische centra te gaan meten hoe het voor patiënttevredenheid uitpakt als reumatologen eerst 'business as usual' werken en daarna conform de [Richtlijn Reumatoïde Artritis en Participatie in arbeid](#). Reumatologen en verpleegkundigen

Puck Bossert, Michel Edelaar, Annelies Verkerk, Paul Baart

afgeleid van de uitgangspunten van de richtlijn. Om het effect na te gaan, krijgen de reumatologen een vragenlijstonderzoek. Voor patiënten volstaat één vraag na bezoek aan de reumatoloog: 'Is werk aan de orde gekomen?'. Mieke Hazes en Annelies Boonen zijn de trekkers van dit onderzoek.

Michiel Reneman geeft aan dat deze opzet niet de hoogstgewaarde is, wetenschappelijk gezien. Idealiter zou je een RCT opzet moeten kiezen met een controle en een experimentele groep. Hierover is inderdaad discussie geweest, geeft Eveline aan. Ze neemt de opmerkingen mee terug naar de T@W werkgroep.

Quickscan Fit for Work Nederland

Op dit moment vindt de afronding van een Quickscan Fit for Work plaats, uitgevoerd door dr. Inge Varekamp Varekamp Onderzoek & Advies, prof. dr. Frank van Dijk emeritus hoogleraar Coronel Instituut/AMC ism Centrum Werk gezondheid. Het betreft een korte rapportage met actualisatie van onder meer effectieve interventies, cijfers van arbeidsparticipatie, ziekteverzuim, arbeidsongeschiktheid en de maatschappelijk werkgerelateerde kosten van MSD. De quickscan betreft een update van de cijfers zoals die in 2009 uitgebreider zijn gerapporteerd in '[Fit for Work? Musculoskeletal Disorders in the Dutch Labour Market](#)' door The Work Foundation. Wat opvallend is dat vooral over de indirecte, werkgerelateerde kosten weinig specifieke cijfers voorhanden zijn, en ook niet per aandoening. Hierover is onder meer navraag gedaan bij Ellis Stolwijk, ministerie van Financiën, Adviseur Rijksfinanciën sectie VWS. Hieruit kwam naar voren dat ook het ministerie deze specifieke cijfers niet heeft. Verzekeraars beschikken wel over deze informatie maar die is niet openbaar.

Marieke Scholte-Voshaar tipt om bij de Bone & Joint Decade te kijken voor aanvullende cijfers. Michiel Reneman geeft aan dat er een database in ontwikkeling is van 165.000 mensen die over 30 jaar gevolgd worden binnen het onderzoeksprogramma [LifeLines](#), dat onderdeel uitmaakt van het Healthy Ageing Network Noord-Nederland ([HANNN](#)). Deze database kan in de toekomst cijfers geven over werken met een chronische aandoening zoals MSD. Voorlopige resultaten uit de Quickscan zijn gebruikt in de presentatie tijdens het policy breakfast. Het definitieve rapport is beschikbaar op het Fit for Work congres van 26 september 2013.

Marieke Voshaar-Scholte, Joyce van de Nes, Marnix Artz

Checklisten en handreikingen

De checklisten Fit for Work zijn nu gedrukt, in totaal 3.000 exemplaren. Tijdens de platformsessie is de strategie van verspreiding besproken. We komen uit op lancering van de checklisten tijdens het congres van 26 september in Den Haag, waarna de checklisten via 'warme' contacten van de platformleden verspreid worden. De inschatting is dat op deze manier de checklisten bij diegenen terecht komen die er direct iets mee kunnen. In plaats van een 'koude mailing' waarbij de kans bestaat dat de checklisten in de prullenbak verdwijnen. Tijdens de eerstvolgende platformsessie zijn er exemplaren van de checklisten beschikbaar. We inventariseren dan ook hoeveel een ieder nodig heeft om te verspreiden bij warme contacten. Verder is er interesse om de checklisten vanuit het platform in te zetten voor opleidingen (zoals Saxion Master Arbeid & Gezondheid), bij- en nascholingsdagen van huis- en bedrijfsartsen (NVAB) en tijdens symposia (Caga/Reade in oktober). Na het congres vindt ook promotie van de checklisten via social media en andere uitingen plaats. De definitieve checklisten zijn digitaal te downloaden van:

<http://fitforwork.centrumwerkgezondheid.nl/fitforwork/index.php/downloads/instrumenten>

Voor de handreikingen, die gaan gelden als achtergronddocument bij de checklisten, volgt nog een vergelijkbare opmaak- en revisieronde binnen het platform. De handreikingen komen alleen digitaal beschikbaar.

Tweede Congres Fit for Work 26 september 2013

De opzet met als werktitel: 'Werk is belangrijk voor mensen met spier- en gewrichtsaandoeningen' is besproken tijdens de sessie. Met als onderdelen van het congres:

- De laatste cijfers over omvang en belang van werken met MSD
- Hoe werken marktmechanismen op dit gebied?
- Waarom is werk een behandeldoel?
- Wat kunnen professionals, belangenbehartigers en werkgevers er aan doen?
- Wat zijn de opbrengsten van de inspanningen?
- Hoe gaan wer er in de praktijk mee aan de slag (implementatie)?
- Presentatie van handreikingen en checklists

Na goede ervaringen met de open space discussie tijdens het eerste congres, is in het programma wederom tijd ingeruimd voor een dergelijke sessie.

Als suggesties zijn naar voren gekomen: Een andere, meer actiegerichte titel van het congres is gewenst, die meer het belang van 'doen' en samenwerking onderstreept. Het doel van het congres is dat de genodigden bewuster omgaan met (het belang van) werk voor mensen met MSD, en dat er verbindingen komen tussen de diverse stakeholders die in deze een gedeelde verantwoordelijkheid hebben. Met als doel dat mensen met MSD zoveel als mogelijk aan het werk blijven. Een andere suggestie is om redacteuren van (vak)bladen voor de diverse doelgroepen uit te nodigen.

Tijdens de platformsessie zijn videostatements opgenomen van de platformleden, die tijdens het congres in een presentatie verwerkt worden.

Het Centrum Werk Gezondheid onderneemt samen met AbbVie en het platform actie om het programma rond te maken en de sprekers uit te nodigen. Er volgt een digitale Save the date om anderen voor het congres uit te nodigen.

Pilots

Het streven is om de uitgangspunten van Fit for Work, zoals verwoord in de checklisten, in de praktijk uit te testen in samenwerkingsverbanden.

De ideeën hierover zijn in een verkennende fase:

- Marnix Artz en Paul Baart zijn in gesprek met Almere over een mogelijke pilot Fit for Work. Dit vanuit de achtergrond van de transitie op gebied van participatie, zorg en inkomen en de decentralisatie van uitvoering wet- en regelgeving zoals de Participatiewet naar de gemeenten. Annelies Verkerk vult aan dat zij contacten heeft bij Zorggroep Almere.
- Michel Edelaar geeft aan dat er vanuit de overheid subsidie is om eerstelijns gezondheidszorgcentra op te zetten. Wellicht is Radelijn, een adviesbureau dat werkt aan een sterke eerstelijnsgezondheidszorg in Midden-Nederland en begeleidt bij samenwerkingsvraagstukken, een mogelijke partner voor de pilots.
- Annelies Verkerk werkt vanuit Vision at Work samen met een netwerk van arboprofessionals zoals arbeidshygiënist, bedrijfsartsen, juristen, arboverpleegkundigen, arbeidsdeskundigen die hiervoor te benaderen zijn.

Andere mogelijkheden liggen binnen het netwerk van de platformleden, zoals richting werkgevers. Tijdens de volgende platformmeeting staan mogelijke pilots op de agenda.

Nieuws en mededelingen vanuit het platform

Nieuws en ontwikkelingen die te melden zijn vanuit het platform:

- **Joyce van de Nes** CAGA Reade organiseert symposia Pijn & Arbeid op 13 juni 2013 en 17 oktober 2013. Michiel Reneman is één van de sprekers. Tijdens de symposiadagen is/wordt melding gemaakt van de checklisten (geweest).
- **Michiel Reneman** heeft 14 en 15 mei 2013 geparticipeerd in de SIP focusgroepen in Brussel. SIP staat voor the Societal Impact of Pain. Het streven is om pijn geaccepteerd te krijgen als diagnose, met een eigen diagnosecode zodat aandacht voor pijn onderdeel uitmaakt van een DBC. De lobby hiervoor is op Europees niveau, binnen het parlement, met betrokkenheid van circa 188 patiëntenorganisaties van diverse aandoeningen. De tweede dag stond in het teken van werk. Er zijn vijf cases gepresenteerd vanuit verschillende aanvliegroutes. Een *SIP Proposal for Action: 'Using European Best Practices*

for the Reintegration of Chronic Pain Patients into the Workforce' is te vinden op de website www.sip-platform.eu. Het wetenschappelijk onderzoekskader van SIP valt onder de verantwoordelijkheid van de European Federation of IASP Chapters (EFIC). Marnix Artz heeft contacten bij farmaceut Grünental die EFIC/SIP ondersteunt. Het idee is om de ontwikkelingen binnen SIP/EFIC te volgen en te bekijken of er mogelijke raakvlakken met Fit for Work Nederland zijn.

- **Mieke Hazes** en **Annelies Boonen** zijn bij het congres van EULAR, The European League Against Rheumatism van 12-15 juni in Madrid geweest. Doel van EULAR is: '... to provide a forum of the highest standard for scientific (both clinical and basic), educational and social exchange between professionals involved in rheumatology, liaising with patient organisations, in order to achieve progress in the clinical care of patients with rheumatic diseases'. Zie ook www.eular.org
- **Annelies Boonen** is per 1 juli 2013 benoemd tot hoogleraar reumatologie.
- **Annelies Boonen** heeft per e-mail aangegeven dat zij mogelijkheden ziet om de checklisten uit te breiden naar een uitgebreidere lijst voor patiënten. Ze heeft hiervoor ook contacten binnen een Europees project www.eumusc.net: Eumusc.net is a three year project to raise and harmonise quality of care and enable equity of care of rheumatic diseases and other musculoskeletal conditions across all the EU Member States.
- **Marnix Artz** geeft aan dat Achmea ruimte heeft voor onderzoek binnen hun database. Marnix stuurt een e-mail met meer informatie hierover door binnen het platform

Puck Bossert begint 5 augustus in haar nieuwe functie als HR directeur bij vermogensbeheerder en pensioenuitvoerder MN in Den Haag. Ze verlaat het platform om die reden. Ze is wel aanwezig op het congres in september. Puck is de initiatiefneemster van Fit for Work Nederland. Paul Baart bedankt haar voor haar grote inzet en daadkracht binnen dit initiatief.

Paul Baart en Puck Bossert

Deelnemers aan de bijeenkomst

Annelies Verkerk bedrijfsfysiotherapeute Vision at Work, bestuurslid NVBF (Nederlandse Vereniging voor Bedrijfs- en arbeidsfysiotherapeuten) - **Eveline Stadermann** Projectmanager Governmental Affairs AbbVie / Target@work onderzoek - **Joyce van de Nes** arbeidsonderzoeker en trajectbegeleider Reade/Centrum voor Arbeid en Gezondheid Amsterdam - **Marieke Scholte-Voshaar** bestuurslid Bone and Joint Decade, bestuurslid Tools2Use, lid Fit for Work Europe, professional health communication - **Marnix Artz** Manager Governmental Affairs - **Michel Edelaar** manager Stichting Vroege Interventie Heliomare - **Michiel Reneman** hoogleraar Revalidatiegeneeskunde in het bijzonder pijnrevalidatie en arbeidsparticipatie UMCG Centrum voor Revalidatie - **Paul Baart** directeur Centrum Werk Gezondheid (voorzitter platform Fit for Work Nederland) - **Puck Bossert** Director Governmental Affairs AbbVie (organisatie) - **Tamara Raaijmakers** projectmanager Centrum Werk Gezondheid -

Platformleden die helaas verhinderd waren deze keer: **André Bieleman** Associate Lector Arbeid & Gezondheid Saxion - **Angélique van Straalen** senior adviseur gezondheidsmanagement Zilveren Kruis/Achmea - **Annelies Boonen** hoogleraar reumatologie Maastricht UMC - **Berry Trip** adviseur, trainer Winnock - **Carla Kraaij** arbeidsonderzoeker en trajectbegeleider Reade/Centrum voor Arbeid en Gezondheid Amsterdam - **Caroline van de Molen** directeur Academie Mens en Arbeid, Saxion - **Han Hullen** zelfstandig werkende bedrijfsarts/verzekeringarts, adviseur Falke en Verbaan - **Joost Lubbers** beleidsmedewerker MHP - **Maaïke Wagenaar** manager Winnock - **Mieke Hazes** hoogleraar reumatologie Erasmus MC - **Nico Wolter** verzekeringsarts, initiatiefnemer Stichting RRR - **Niels Veldhuizen** bedrijfsfysiotherapeut Primum Movens, vice voorzitter NVBF (Nederlandse Vereniging voor Bedrijfs- en arbeidsfysiotherapeuten) - **Robbert Janssen** projectmanager Centrum Chronisch Ziek en Werk - **Sija de Jong** manager Patiëntenbelangen Reumafonds - **Ton van Hout** projectcoördinator Centrum Chronisch Ziek en Werk.

Deze bijeenkomst kent geen nieuwe deelnemers tegenover de bijeenkomst van 07 mei 2013. De coalitie blijft inzetten op het informeren en betrekken van belangrijke stakeholders zoals werkgeversorganisaties (AWVN, VNO-NCW/MKB-Nederland) en LHV (huisartsen). Er zijn contacten met HR directie STORK om bij het netwerk aan te sluiten. Vakbonden FNV en MHP, UWV, NVAB (bedrijfsartsen) en OVAL (voorheen Boaborea) willen op de hoogte blijven van de Fit for Work ontwikkelingen.

Fit for Work Europe

Fit for Work is een initiatief van de Europese Fit for Work Coalition en is een samenwerkingsverband van The Work Foundation, the Bone and Joint Decare, EULAR en RAND Europe. Fit for Work doet onderzoek naar de impact van klachten aan het bewegingsapparaat in relatie tot de arbeidsmarkt. Ook streeft Fit for Work naar een dialoog tussen alle partijen over deze aandoeningen en wil graag veranderingen aanbrengen in het nationale beleid ten aanzien van dergelijke chronische aandoeningen. Voor meer informatie: www.fitforworkeurope.eu

Colofon, juli 2013

Het verslag is gemaakt door Tamara Raaijmakers Stichting Centrum Werk Gezondheid ism Puck Bossert en Marnix Artz AbbVie. Het platform is gericht op het delen en verspreiden informatie, kennis en ervaringen. Dus put gerust uit dit verslag. Wel graag bij letterlijke overname van tekst 'Fit for Work Nederland' als bron vermelden.

Voor meer informatie, presentaties en handouts: www.fitforwork.centrumwerkgezondheid.nl
Twitter: @fitforworknl en <https://twitter.com/fitforworknl>